

JOUKO SIIPI & KAARINA LEHTONEN: *YK:n kansainvälinen sosiaalipolitiikka*. Arvi A. Karisto Oy, Hämeenlinna 1968. 252 sivua.

Kehitysmaiden ongelmia voidaan lähestyä monen eri tieteenalan suunnalta. Taloustiede, sosiologia ja politologia tulevat ehkä ensimmäisinä mieleen, mutta viime aikoina ovat myös sosiaalipolitiikan harrastajat alkaneet sisällyttää koko kansainvälisen kehitysproblematiikan oman toimintansa piiriin. Sosiaalipoliitikot ovat tietenkin jo vanhastaan omistaneet paljon huomiota Kansainvälisen työjärjestön toiminnalle, mutta nykyisin ovat kehitysmaiden ongelmat etualalla melkein kaikissa YK:n ja sen sisärjestöjen elimissä, joten katsaus YK:n kansainväliseen sosiaalipolitiikkaan on pakosta ulotettava käsittämään koko tämä »elimistö».

YK:n kansainvälistä sosiaalipolitiikkaa käsittelevä Jouko Siiven ja Kaarina Lehtosen kirja on näin ollen itse asiassa katsaus järjestön sosiaaliseen ohjelmaan, YK:n kehitysyhteistyöhön, YK:n lastenrahaston toimintaan, YK:n pakolaisapuun, Kansainvälisen työjärjestön (ILO), YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO), YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön (UNESCO) sekä Maailman terveysjärjestön (WHO) työhön. Lyhyesti käsi-

tellään myös maailmanpankkiryhmän järjestöjä, GATT-sopimusta ja YK:n toimintaa ihmisoikeuksien alalla. Kirja kattaa siis hyvin laajan alan kansainvälistä järjestötoimintaa, sellaista toimintaa, joka tavallisesti ei ole etualalla sanomalehtien sivuilla.

Kirja on syntynyt Turun Yliopiston sosiaalipolitiikan seminaarissa esitettyjen esitelmien pohjalla. Esipuheen mukaan on aineistoa kertynyt jopa useampaakin kirjaa varten, joten sarja saattaa jatkua. Tämänäköisen suomenkielisen tietoaineiston kartuttaminen onkin tärkeä tehtävä. Nyt ilmestynyt teos on lähinnä yleiskatsaus, josta epäilemättä voi olla hyötyä yhtä hyvin sosiaalipolitiikan kuin valtio-opin tai muiden yhteiskuntatieteen alojen opiskelijoille ja muille harrastajille.

Valitettavasti teosta ei ole toimitettu kaikella sillä tarkkuudella, jota luotettavalta tietolähteeltä pitäisi voida vaatia. Tämä koskee varsinkin suomenkielistä sanastoa, jossa usein on luovuttu jo melko vakiintuneesta käytännöstä. Tietysti voidaan sanoa, että uudet termit »kauppa- ja kehitys-toimikunta», »alueellinen taloustoimikunta» ja »funktionaalinen toimikunta» ovat yhtä hyviä tai parempia kuin käytössä olleet »kauppa- ja kehitysneuvosto», »alueellinen taloudellinen toimikunta» ja tekninen toimikunta», mutta kun toimikuntien rinnalla tekstissä myös löytyy »komissioita», kun ei tehdä eroa kokouksen ja istuntokauden välillä ja kun tekstissä esiintyy sellainenkin sanahirviö kuin »ei-hallitukset» (hallituksista riippumattomia järjestöjä kutsutaan »ei-hallitusten väliseksi järjestöiksi»), niin tämä jo vähentää luotattamusta tekstiä kohtaan ja voi aiheuttaa sekaannusta lukijoiden mielissä. Heti alkusivuilla on pahoja virheitä YK:n pääelinten esittelyssä yleiskokouksen, turvallisuusneuvoston ja huoltohallintoneuvoston kohdalla, mutta nämä eivät kuulukaan kirjan varsinaiseen aihepiiriin. Muu asiasisältö tuntuu luotettavammalta, vaikka siinäkin on aukkoja ja epätasaisuuksia. YK:n kehitysohjelman esittelyssä häiritsee se, että monin paikoin puhutaan teknisen avun laajennetusta ohjelmasta ja erityisrahastosta hallintoelimineen preesensissä ikään kuin nämä olisivat vielä entisessä muodossaan olemassa. Omituista kyllä kirjassa ei ole ollenkaan käsitelty YK:n sosiaalisen kehityksen toimikunnan (aik. nimeltään sosiaalitoimikunta) työskentelyä.

Kirjasta puuttuu aakkosellinen hakemisto, ja kirjallisuusviittaukset ovat yleensä puutteellisia. Kirja soveltunee näin ollen paremmin yleiskatsaukseksi kuin hakuteokseksi. Suomalaiselle lukijalle olisi saattanut olla hyötyä siitä, että jossakin olisi lueteltu yhteyksiä ao. kansainvälisiin elimiin hoitavat suomalaiset toimikunnat ja hallintoyksiköt, mutta ehkä nämä tiedot on säästetty toista kirjaa varten. Suomen osallistumisesta YK:n erityisjärjestöjen toimintaan on toistaiseksi tehty vasta pari laudatututkielmaa, joten tätäkin koskevalla kirjalla voitaisiin nyt aloitettua sarjaa hyödyllisesti jatkua.

Klaus Törnudd